

Nr 3
JULI
2019

Information från
Torsby kommun

APP VISAR SIRISTIGEN

BRANDKÅRSMUSEUM INVIGT

HAR GJORT SKILLNAD-PRISER

BÖCKER ISTÄLLET FÖR PILLER

MEDLING VID BROTT

Innehåll

LEDARE.....	2
SKRÄPPLOCKARDAG MED FÖRSKOLAN	3
PROVA PÅ TILLGÄNGLIGHET	4
FÖRNYBART PÅ TAKET OCH I TANKEN.....	5
PROJEKT HANDELSUTVECKLING I TORSBY	6
PROJEKTLEDARE ANDRÉ LILJEMARK.....	7
HÅLL KOLL PÅ ELDNINGSFÖRBUD I SOMMAR	8
BRANDKÅRSMUSEUM INVIGT	9
HEMSJUKVÅRD.....	10
DISTRIKTSKÖTERS KOR.....	11
MEDLING VID BROTT.....	12
VÄLFÄRDSTEKNOLOGI, VAD ÄR DET?	13
TORSBYKALASET	14
EN HÄRLIG OCH SÄKER BADSOMMAR	16
TURISTAPP VISAR SIRISTIGEN	17
SOMMARENS EVENEMANG	18
BIBLIOTERAPI	20
SOMMARBOKEN	21
TOBAKSFRI SKOLA.....	22
BROTTSFÖREBYGGANDE SAMARBETE I SUTOHAMU	23
KONSUMENT KARLSTAD OM OTYDLIGA AVTAL ..	24
NOMINERA TILL GÖRA SKILLNAD-PRISSET	25
RIKTAT BREDBANDSSTÖD TILL GLESBYGDEN ...	26
HERCULES PÅ FLYGPLATSEN	27
NYVALDA POLITIKER	28
PROJEKT SERVICEPUNKTER I NÖD OCH LUST ...	29
FASTIGHETSÄGARE – MÅT RADON.....	30
HENRIK LINDBLOM, BEGRAVNINGSOMBUD	31
FRYKENS KOLAN BLIR SKOLA FÖR ÅRSKURS 4-9	32
SARA – NY SAMHÄLLSPLANERARE	33
EKONOMIN	34
GÖR FELANMÄLAN VIA APP OCH DATOR.....	35
FÖRENINGEN OK FRYKSDALEN PRESENTERAR SIG.....	36

Torsby kommuns informationstidning Torsby Nu

Besöksadress: Nya Torget 8, Torsby

Postadress: Torsby kommun, 1. Strategiavdelningen, 685 80 Torsby

Telefon: 0560-160 00 (växel)

E-post: torsby.kommun@torsby.se Webbplats: www.torsby.se

Facebook: www.facebook.com/torsbykommun

Ansvarig utgivare och redaktör: Annette Lauritzen,

0560-160 04, annette.lauritzen@torsby.se

Layout: Birgitta Brorson, birgitta.brorson@gmail.com

Foto omslag: Annette Lauritzen

Motiv omslag: Elvira Werme-Markberg 6 år från Torsby i gröngräset

Utgivning: Fem nummer 2019 Upplaga: 8200 ex.

Tryckeri: Exakta Print AB, Miljömärkt trycksak,

licensnummer 341 0126. FSC-märkt Mixed Sources

Torsby Nu finns även som taltidning och på www.torsby.se/torsbynu

Ett halvår in på första året

Vi har snart avverkat halva tiden av mandatperiodens första år och sommaren står i full blomning. Varje gång jag åker genom kommunen slås jag av hur fantastiskt fint det är med vår varierande natursköna omgivning. Tror att det finns många sönderstressade stadsbor som skulle behöva allt detta om de bara fick chansen. Kanske kan just du bidra genom att bjuda hit en eller flera vänner från någon tätort för att visa att Torsby kommun är en fantastisk plats att bo på.

Med detta i åtanke känns det lite "sådär" att läsa om att våra barn behöver gå ut och städa efter oss vuxna. Fantastiskt att de ställer upp – jag säger inte det – men ska det behövas? Känns inte som vi vuxna är några vidare förebilder ...

Jag har tidigare skrivit om hur beroende vi är i vår kommun av ideella krafter och det gäller i hög grad för bevarande av kulturella värden. Några som verkligen tagit detta på största allvar är de anställda och före detta anställda inom räddningstjänsten som med enbart frivilliga insatser byggt upp en ny turistattraktion, brandkårmuseet. Det är ett imponerande arbete som lagts ner både på byggnation, insamling av utrustning och möbler och därtill alla foton och en gedigen dokumentation. Jag rekommenderar verkligen att ni tittar in där när ni har möjlighet.

Intressant läsning är också reportagen om hemsjukvården, distriktssköterskorna och trygghetslarm. När media skriver om dessa verksamheter är det ofta för att berätta om problem. Särskilt viktigt är det då att dessa verksamheter ges möjlighet, här i vår kommunala informationstidning, att berätta om allt arbete som dagligen utförs inom hemsjukvården och äldreomsorgen i vår vidsträckt kommun.

Felanmälningsappen och en turistapp är de senaste tillskotten som kommunen erbjuder som digitaliserade verktyg. Dessa hjälpmedel gör att vi lätt kan ta och ge information och underlättar även för verksamheterna. Felanmälningsappen har några år på nacken nu, men vi slår ett slag för den igen.

Helt naturligt är sommaren den tid då vi har de flesta evenemangen i vår kommun. Som ni kan se på mittuppslaget så är det ett riktigt imponerande utbud och det finns något för de flesta smakriktningar. Inte behöver man resa långt bort för att kunna ta del av kultur och fina upplevelser!

Till sist vill jag önska alla som bor i eller besöker vår kommun och vår personal en riktigt skön och avkopplande sommar!

ANN-KATRIN JÄRÅSEN (S)
kommunstyrelsens ordförande,
kommunråd
0560-160 17, 073-271 22 03
ann-katrin.jarasen@torsby.se

Skräpplockardag på förskolan

Varje år anordnar Håll Sverige Rent en kampanj "Vi håller rent" om nedskräpning. Förskolorna runt om i Torsby kommun deltar i denna med liv och lust.

Det är numera en årlig tradition att barnen med personal ger sig ut för att samla skräp i närområdet. Deltar gör man både för att göra sin närmiljö lite finare och för att visa att nedskräpning inte är okej.

Här är några bilder från årets stora skräpplockardag från förskolan Lillhem i Oleby, Phoenix på förskolan Stjernebacken i Torsby och förskolan Sörgården i Östmark.

För mer information om aktionen "Vi håller rent" kan du kontakta Sune Eriksson på tekniska avdelningen, tfn 0560-160 32.

DU kan också se en video från Lillhem i Oleby på www.torsby.se/skrapplockardaglillhem

Text: Annette Lauritzen.

Bild: Annette Lauritzen och personal på Stjerneskolans

Text och bild: Annette Lauritzen 070-389 60 04

i Torsby centrum under lupp

I början av maj var dryga 30-talet politiker, tjänstemän, personer från pensionärsorganisationer, handikappföreningar och elever från Stjärneskolans vårdbiträdesutbildning ute i Torsby centrum för att prova tillgängligheten.

Syftet var att man skulle lära sig mer om hur det fungerar i samhället om man använder hjälpmedel som rullstol, rullator eller vit käpp eller med hörproppar i öronen som tar bort ljud.

För att försöka göra upplevelsen så verklighetsnära som möjligt fick alla några "vardagsärenden" att utföra. Det besökte en bank, gick till frisören, besökte en affär eller ett matställe. Helt enkelt för att se hur enkelt eller hur svårt det är att ta sig in i och ut, över gator och torg.

Det var kommunens tillgänglighetsråd och kommunens tillgänglighetssamordnare Gunilla Montán Halvardsson som arrangerade prova på-dagen. En liknande dag har genomförts tidigare, det var våren 2016. Nu var det dags igen.

Vill du veta mer om prova på-dagen i tillgänglighet eller annat som rör kommunens tillgänglighetsarbete, ring tillgänglighetssamordnare Gunilla Montán Halvardsson på tfn 0560-161 62 Eller sänd e-post till henne på gunilla.halvardsson@torsby.se.

Förnybart på taken och i tanken

Nu engagerar sig fler unga för att vi ska minska vår klimatpåverkan. Grannen laddar elbilen med egen solex eller vid en av många nya laddpunkter i kommunen. Kompisen från Uddevalla kan ladda gasbilen på nya biogasstationen. För att lyckas med Parisavtalet spelar både bränslet och beteendet stor roll. Har du förnybart i tanken?

Nu har grannen solcellsanläggning och kan ladda elbilen med egen solex eller vid en av många laddpunkter i kommunen. Förnybar HVO ingår i diesel-tankningen. Kompisen från Uddevalla kan ladda gasbilen på biogasstationen. Förutom bränslet spelar vårt beteende stor roll. Vi kan lyckas med omställningen till förnybart samhälle om vi vågar ändra våra vanor. Har du förnybart i tanken?

Ladda el på taket

Genom att installera solceller på taket kan du bli mer självförsörjande på solex i många år.

Nu har flera goda förebilder satsat och medverkar till ett av de bästa resultaten i länet.

Du kan använda ROT-avdrag för arbetskostnaden via skatteverket eller ansöka om 20 % investeringsstöd för solenergi-anläggning hos länsstyrelsen. SOL-projektet ska öka intresset för solcellsinstallation med event, studiebesök och personlig rådgivning. Projektet pågår till september. Läs mer på www.solelportalen.se

Ladda el och gas längs vägen

Två stora satsningar har landat i vår kommun tack vare samarbete näringsliv och kommun. För gasbilar finns en ny biogas-station vid omlastningscentralen i Torsby längs E45.

Elbilsägare kan nu ladda på många nya laddstationer vid olika besöksmål, i Syslebäck och i Torsby. Vi är nu en av sveriges laddtätaste kommuner räknat per invånare (42 laddpunkter per 10 000 invånare) och blev nominerade till laddguld där vi fick ett laddbrons! Mer info finns på www.torsby.se och www.uppladdning.nu.

Ladda nya idéer

Vårt sätt att tänka har tagit oss till nuläget. För att bli mer hållbara får vi testa oss fram och ändra våra tankesätt och arbetsätt. DU kan göra skillnad. Börja hemma hos dig med att se över energi-användning, resvanor, inköp, matavfall och välj mer förnybart/ klimatsmart. Läs mer på www.wwf.se, www.torsby.se/miljomals-program.

Välkommen att kontakta miljöstrateg/energi- och klimat-rådgivare Tina Näslund, tfn 073-271 36 74

Projektet

Leaderprojektet "Handelsutveckling i Torsby" är ett treårigt projekt (2019–2021) som drivs av Torsby kommun tillsammans med näringslivsföreningen i Torsby. Torsby kommun är projektägare och medfinansier. Projektstödet finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Leader genom Växtlust Värmland.

Nu är projektet HANDELS- UTVECKLING i Torsby (HIT) igång

André Liljemark är nyanställd projektledare på halvtid och jobbar med att samla så många näringsidkare som möjligt i den lokala näringslivsföreningen i Torsby.

Arbetet görs för att stärka Torsby som varumärke och att så många som möjligt ska se oss som en destination för handel och nöjen, men även för att öka mervärdet för de som redan bor och verkar här i hela kommunen inte bara i centrala delarna i Torsby tätort.

En del i projektet är de utbildningarna som genomförs med hjälp av externa konsulter som upphandlats av kommunen. Utbildningarna har tre olika inriktningar.

- Skyltning / Varuexponering
- Det gemensamma varumärket i Torsby
- Foto/Film

Vi har nu påbörjat projektets första del som handlar om skyltning och varumärket. Detta arbete leds av "Svenska stadskärnor" som har lång erfarenhet av utveckling av verksamheter genom samverkan.

Målsättningen med dessa utbildningar är att ge butikerna konkreta tips och råd kring sin butiks skyltning och visa vikten av en gemensam strategisk skyltning.

En sak till som är väldigt bra är att träffarna och workshoparna inte bara riktar sig till de enskilda företagen, utan även till kommunen, tjänstepersoner och fastighetsägarna, där vi arbetar med den gemensamma skyltningen i Torsby. Allt för att alla ska känna till och jobba med de gemensamma målen som sätts upp.

Första träffen hade vi 8 maj och Marita Floman från Svenskastads kärnor pratade om skyltning och varuexponering.

Lite drygt 20 personer från det lokala näringslivet slöt upp och deltog aktivt i workshopen.

– Jag ser verkligen fram emot fortsättning av projektet, säger André Liljemark.

André Liljemark, nyanställd projektledare

Hej! Jag heter André Liljemark och är nyanställd på kommunens näringslivs- och besöksnäringsavdelning.

Mina roller är projektledare i HiT-projektet (som det skrevs om i december 2018 och i detta nummer av Torsby Nu) och eventansvarig åt Torsby kommun.

Jag började min tjänst i början av april och har sedan dess jobbat en hel del med näringslivsföreningen som finns i kommunen (www.itorsby.se) samt kommunens event så som Våryran och det stundande Torsbykalaset.

Jag är verkligen glad över möjligheten att vara en del av det utvecklingsarbete som finns för förenings och näringslivet samt att arbeta med olika event för att skapa en ännu mer attraktiv kommun att bo och besöka.

Min fritid spenderar jag gärna med familjen bestående av fru och tre barn 13, 12 och 8 år.

Vi bor i en villa i centrala Torsby och trivs utmärkt med närhet till allt, skola, jobb och fritid.

Mycket av fritiden spenderas runtomkring på fotbollsplaner i Värmland, då jag är engagerad i barnen fotbollsspelande.

När jag inte hänger med familjen eller jobbar så är jag engagerad i Rådström Motorsport och Dennis Rådströms Rally VM-satsning.

Att säga att jag har ett intresse för motorsport är väl kanske en underdrift, men att få bo och jobba i en kommun som har den unika äran att stå värd för två stora FIA deltävlingar är för mig som att bo i paradiset (Rally Sweden och Rallycrossen i Höljes).

Jag ser verkligen fram emot mina varierande arbetsuppgifter i detta projektet som sträcker sig över 2,5 år och hoppas att jag kan bidra till en ännu mer attraktiv kommun från norr till söder.

Vill ni kontakta mig så finns jag i Tingshuset, Järnvägsgatan 9 Torsby, 073-097 39 37, andre.liljemark@torsby.se.

Bevattningsförbud

Eldningsförbud

Om det sinar eller torkar ...

Håll dig uppdaterad på webben

Efter förra sommarens extrema värme och torka är kommunens verksamheter beredda på en eventuell repris. Information om eldningsförbud, vattenbrist och liknande finns, om det blir så, på kommunens webbplats och Facebook-sida.

Torka, sinande brunnar och ett stort antal skogsbränder. Så såg det ut i länet förra sommaren och nu pågår förberedelserna för att hantera de kriser som kan dyka upp i år.

Inom räddningstjänsten i Torsby har två sexhjulningar köpts in som finns tillgängliga i Sysseleback och Torsby. De är till för att brandmännen snabbt ska komma ut i terrängen och effektivt stoppa skogsbränder. Johan Westh, tillförordnad ställföreträdande räddningschef, har fjolåret i minnet och upplever att det har påverkat organisationen.

– Jag tror att alla har blivit mer på tå. Väderläget gjorde att det krävdes mycket av personalen, säger han.

I mitten av juni var enligt SMHI nivåerna i de stora grundvattenmagasinen under de normala för årstiden i praktiskt taget hela landet, utom i mindre delar av Norrbotten och Götaland. I de små grundvattenmagasinen är nivåerna till och med under eller mycket under de normala i större delen av Götaland och Svealand.

Men de kommunala vattenreservoarerna finns det inga orosmoln kring just nu, berättar Marie Johansson, teknisk chef. Däremot finns det enskilda hushåll som har sinande brunnar trots den nederbörd som kommit under maj och juni.

– Får de problem bistår vi så klart med vatten och ser till att det finns att hämta på enkelt sätt i egna dunkar, säger hon.

Tekniska avdelningen och räddningstjänsten inom Torsby kommun kommer att informera om eventuella eldningsförbud, bevattningsförbud och liknande på webbsidan under rubriken "Störningar" som finns som en flik i högerkanten på webbsidan. Även Facebook-sidan uppdateras löpande, dela och sprid gärna informationen där för att så många som möjligt kan ta del av den.

– Det är väldigt viktigt att följa de råd som ges, säger Johan Westh. Text: Linda Bengtsson, 070-235 02 20

Webb, Facebook och telefon

Om det blir eldningsförbud, vattenbrist eller annat så kan du finna information om detta på www.torsby.se (under "störningar") och på www.facebook.com/torsbykommun.

Har du inte tillgång till internet eller inte har någon vän eller släkting som kan hjälpa dig att ta fram informationen, får du gärna ringa till kommunens växel på tfn 0560-160 00. Tekniska avdelningen och räddningstjänsten eller andra berörda kommunala avdelningar kommer att ge information till växeln som de kan förmedla vidare.

Vi hoppas förstås alla på att det blir en betydligt bättre sommar än förra året när det gäller bränder, vattenbrist och liknande.

Vi önskar alla en riktigt god sommar!

Brandkårsmuseum invigt

Brandrockar från 1937, en än äldre brandspruta och pärmvis med historia. Torsby brandmannaklubb kan numera stoltsera med ett eget museum.

Efter sex års arbete av nuvarande och före detta brandmän är lokstallet i centrala Torsby förvandlat till museum fyllt av rariteter. Där finns allt från detaljdekaler, hjälmar, flera fordon till Torsby bruks brandspruta som härstammar ända från mitten av 1800-talet.

– Det fantastiska med detta museum är att allt kommer från kommunen, inget har samlats från annat håll, säger Göte Olsson, en av eldsjälarna bakom museet.

– Vi kan slå fast att vi har varit bra på att spara. Det mesta har legat i magasin och förråd på räddningstjänsten, fortsätter han.

2013 sa Torsby kommun ja till att brandmannaklubben skulle få nyttja det gamla lokstallet från 1915. Lokalerna – som för övrigt är kommunens enda korsvirkeshus – har rustats rejält med tiotusentals ideella timmar.

I museet finns även ett stort antal pärmar med bilder och tidningsurklipp.

Redan vid den officiella invigningen den 7 juni var intresset stort. Kommunalrådet Ann-Katrin Järåsen (S) klippte bandet inför ett hundratal besökare.

– Det här är ett tecken på vad det går att göra när ideella krafter och andra krafter sluter sig samman. Här finns så mycket historia samlad, sa hon vid bandklippningen.

Brandkårs museet drivs av Torsby brandmannaklubb och kommer att ha öppet till och från vid särskilda tillställningar och evenemang i Torsby. Anslag med telefonkontakter för att komma och se samlingarna ska också spridas framöver.

Vill du veta mer om brandkårs museet kontakta Göte Olsson tfn 072-247 11 62.

Text och foto: Linda Bengtsson 070-235 02 20

Vem är hemsjukvården till för?

Du som inte kan ta dig till vårdcentralen på egen hand eller med stöd, kan istället få hjälp i hemmet av kommunens hemsjukvård.

Regionen och kommunen har ett delat ansvar för sjukvården för dig som bor i Torsby kommun. Kommunen ansvarar för sjukvården som bedrivs i hemmet, boende inom LSS eller i särskilt boende.

– Det är legitimerade sjuksköterskor och distriktssköterskor som ansvarar för sjukvården

tillsammans med läkare på vårdcentral eller sjukhus. Sjukvårdsinsatser utförs även av baspersonal efter instruktion från legitimerad personal, säger Annemor Olsson som är medicinskt ansvarig sjuksköterska, en roll som är lagstadgad att finnas i varje kommun.

Kommunen har inga egna läkare. Om du behöver få kontakt med läkare får du därför i första hand vända dig till din vårdcentral. Det är läkaren som utreder, ställer diagnoser, behandlar och skriver ut läkemedel.

Det faktum att Torsbys befolkning blir äldre och att allt mer vård utförs i hemmet är en uppgift att lösa framöver. Annemor Olsson och Ann-Mari Törnevik, områdeschef i Torsby, ser framtida utmaningar i att kunna fylla personalbehovet för hemsjukvården. Både vad de gäller legitimerad personal och baspersonal.

Vården blir dessutom sjukvårdstekniskt mer avancerad och vårdtagarna har ett större vårdbehov.

– Framförallt är det brist på personalresurser i norra Klarälvdalen. I Torsby är det enklare att rekrytera, säger Ann-Mari Törnevik.

– Då måste vi se på alternativa lösningar och delegera till undersköterskor i den mån det är möjligt. Även deras roll är viktig att lyfta, de är väldigt betydelsefulla, säger Annemor Olsson.

Hemsjukvården kan vara tidsbegränsad och bara ges under den tid du inte kan ta dig till vårdcentralen. Den som bor på särskilt boende, boende inom LSS eller vistas på korttidsvård tillhör automatiskt hemsjukvården.

Läs mer om hemsjukvård på torsby.se/hemsjukvard.

Text och foto: Linda Bengtsson
070-235 02 20

FAKTA – Hemsjukvård

- Hemsjukvård är hälso- och sjukvårdande insatser som utförs i ditt hem, dygnet runt alla dagar i veckan, om det behövs. Du kan exempelvis få hjälp med sårbehandling, provtagning, läkemedel, injektioner eller annan hjälp som näringstillförsel i dropp eller sond och vård i livets slutskede.
- Sjuksköterska/distriktssköterskan/ arbetsterapeuten/fysioterapeuten bedömer om du uppfyller kriterierna för hemsjukvård. Vårdcentral och sjukhus kan också anmäla ditt behov av hemsjukvård till kommunen.
- Avgiften för hemsjukvården är 200 kronor per gång när en sjuksköterska kommer på hembesök.
- Du kontaktar sjuksköterska/distriktssköterska på telefon 0560-160 00 eller arbetsterapeut/fysioterapeut på telefon 0560-166 77.

Annemor Olsson, Medicinskt ansvarig sjuksköterska/ tf. verksamhetsansvarig hälso- och sjukvård, och Ann-Mari Törnevik, områdeschef, ser framtida utmaningar i att fylla personalbehovet inom hemsjukvården, främst i norra Klarälvdalen.

Sjuksköterskorna inom hemsjukvården

Av all hälso- och sjukvård i Sverige bedrivs 25 procent av kommunerna. I vår kommun rör det sig om 500 personer som har hemsjukvård. Här möter du några av sjuksköterskorna som organiserar omsorgen.

Kommunal hälso- och sjukvård är den vård som kan utföras i patienternas egna hem. I siffran 500 ingår också särskilda boenden, gruppboende inom LSS och omsorgstagare i ordinärt boende inräknade.

I Torsby kommun finns nio sjuksköterskor placerade i centrum, fyra i Klarälvdalen och ytterligare sju är ansvariga för de särskilda boendena Gömmanberg, Linden, Lövenstrand, Klarastrand, Dalbygården, Finnskogahemmet och korttidenheten Solliden.

Nina Darfors, Eva Svensson och Elisabeth Nilsson har alla kontor i Herrgården – som utgångspunkt. Sjuksköterskorna arbetar både på kontor och gör hembesök.

– Genom att arbeta i hemsjukvården kommer vi ofta patienterna nära och skapar förtroendeingivande vårdrelationer, säger Elisabeth Nilsson.

– Patienten inte bara en person som ligger i en sjukhussäng, utan en människa som du lär känna och kanske kommer att följa under många år. Det är skillnad att vårda i hemmet. Det blir helt på patientens villkor, fortsätter Nina Darfors.

Kollegorna håller med. Mötet med människan är kärnan i arbetet. Glädjen över att kunna göra skillnad för hur någon mår får de tre sköterskorna spricka upp i leenden.

De har var och en ansvar för omkring 30 patienter. I sin roll har de mycket samarbete med andra professioner, såväl inom egna organisationen med baspersonal, fysioterapeuter, arbetsterapeuter och andra sjuksköterskor, som med läkare på vårdcentraler och mottagningar.

– Det krävs många inblandade kring de aktuella patienterna för att diskutera risker, åtgärder och göra uppföljningar, berättar Eva Svensson.

Stor del av arbetstiden läggs på planering och administration, för att få hjälpinsatserna runt patienten att fungera så smidigt som möjligt.

– Flexibilitet, vara trygg i sin roll och kunna arbeta i team, är viktiga egenskaper i vårt arbete, säger Elisabeth Nilsson.

Text och foto: Linda Bengtsson 070-235 02 20

Sjuksköterskorna Nina Darfors, Elisabeth Nilsson och Eva Svensson har nyligen flyttat till nya lokaler i Herrgården. "Vi trivs jättebra", säger de.

Medling vid brott

Medling är ett frivilligt möte där en ung person som begått ett brott och den person som drabbats av brottet möts för att samtala om det som hänt tillsammans med en opartisk medlare.

Medling kan användas vid många olika typer av brott så som skadegörelse, stöld och misshandel. Gärningsmannen ska vara under 21 år.

Vad kan medlingen innebära för dig som utsatts för brott?

Medling ger dig chansen att få ett ansikte på den som åsamkat dig skada. Du får tillfälle att ställa frågor som ofta uppstår vid ett brott, samt förklara vilka konsekvenser brottet fick för dig/ditt företag. Under medlingen finns också möjlighet att sluta ett avtal med den som begått brottet om hur gottgörelse ska ske.

Vad kan medlingen innebära för dig som begått ett brott?

I första hand att du får möjligheten att visa att du ångrar vad du gjort och att du vill försöka "ställa till rätta" så långt det går. Du visar mod genom att

möta den du gjort illa. Förhoppningen är att minska de negativa följderna av brottet och minimera risken för återfall. Även att ett eventuellt framtida möte mellan gärningsman och brottsoffer ska upplevas lättare.

I vissa fall kan åklagaren besluta att du inte ska åtalas, eftersom du redan gjort upp med offret. Tingsrätten kan också ta hänsyn till att du gjort ett försök att avhjälpa skadan. Med andra ord är medling ett komplement till rättsprocessen.

Kontakt

Har du inte blivit erbjuden medling vid brott kan du själv ta initiativ till medling genom din utredare hos polisen, din socialsekreterare eller genom att kontakta medlarna i Torsby kommun direkt. Det är Karin Nilsson och Elin Pedersen som är medlare här.

ELIN PEDERSEN

fritidsledare
elin.pedersen@torsby.se
070-226 66 90

KARIN NILSSON

socialtjänsten
karin.l.nilsson@torsby.se
070-217 55 11

Elin

Karin

Här ser du en trygghetskamera (den vita), två trygghetslarm (ett som armband och ett som halsband) samt ett digitalt lås.

Foto: Mark van Geffen

Välfärdsteknik, vad är det?

Välfärdsteknik är digital teknik som gör att en person som löper risk att få en funktionsnedsättning kan behålla eller öka sin trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet.

Välfärdsteknik är ett begrepp som delvis överlappar begreppet hjälpmedel för det dagliga livet.

Sådan teknik kan användas av personen själv, av närstående eller personal och det kan ges som bistånd, förskrivs som hjälpmedel för det dagliga livet eller köpas på konsumentmarknaden.

Socialförvaltningen i Torsby kommun har kommit långt med att införa välfärdsteknik för att äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga, aktiva och självständiga i hemmet.

Trygghetskamera

Tanken med trygghetskameran är att förbättra vård och omsorg för de som har behov av nattlig tillsyn. När dörren öppnas vid ett fysiskt besök eller någon kommer nära kan detta upplevas som störande och leda till att man vaknar. Med trygghetskamera kan personalen titta till utan att störa nattsömnerna.

Trygghetslarm

Att ha trygghetslarm innebär att du har en bärbar larmknapp som du kan trycka på när du behöver tillkalla hjälp. Ett trygghetslarm kan du använda om du till exempel skulle falla och inte kan ta dig upp igen. Via larmcentralen får du hjälp dygnet runt. Vid behov kommer hemtjänstpersonal hem till dig. Larmet fungerar endast inom bostaden och är personliga.

Digital låsenhet

Du som är i behov av vård och omsorg i hemmet kommer få en digital låsenhet installerad på innerdörren. Den gör att hemtjänst, larmpatruller och hemsjukvård kan låsa upp dörren med mobiltelefonen istället för en vanlig nyckel. Ingen åverkan görs på ytterdörren, utrustningen monteras på insidan över det befintliga dörrvredet och syns inte på utsidan. Den boende och anhöriga kan även fortsättningsvis använda sig av sina vanliga nycklar.

Vill du veta mer om välfärdsteknik inom Torsby kommun?

Hör av dig till Mark van Geffen, områdeschef kommunrehab, tfn 0560-160 40, e-post: mark.van.geffen@torsby.se.

Vi önskar alla en trevlig och trygg sommar!

Larmsamordnaren informerar

Hej, så här inför sommaren vill jag upplysa om ett par saker som gäller trygghetslarm.

- Ha alltid strömsladden till trygghetslarmet i vägguttaget, även om det åskar eller om du är borta från bostaden en längre tid. Trygghetslarmet fungerar även om sladden blir utdragen, men bara så länge som batteriet inte är urladdat.
- Man behöver inte ha egen telefon eller mobiltelefon för att trygghetslarmet ska fungera. Trygghetslarmet har en egen uppkoppling som fungerar ändå.

Jörgen Nilsson, larmsamordnare
tfn 0560-166 78.

**Torsby-
kalaset**
10-13 juli 2019

Brolle & Million Dollar Quartet • **Malte Hallquist** • **Martin Almgren**
Sebastian Walldén • **Rådonscabarén** • **The Troutmen** • **Kapten Grus** • **Gipp**
Irish Rumble (delar av Dublin Fair, Shamrock & Paddy Pover) • **Spider-Man**

Brolle med band tar täten i årets Torsbykalas 10–13 juli

Gratis entré
och
aktiviteter
dagtid.

Entré till två
kvällar 200 kr.

Övriga två
kvällar är
gratis!

Sommarnöje med roliga aktiviteter, musik, humor, god mat, dryck och fika i Herrgårds-parken i Torsby, både dag- och kvällstid. Snart är det dags igen! Vi önskar alla kalas-lystna varmt välkomna och är säkra på att vi även i år kommer att få med oss många härliga och trivsamma sommarminnen.

Onsdag 10 juli, Rockkalaset
Gratis inträde till Fordonsmuseet dagtid. På kvällen uppträder ingen mindre än Brolle och hans band Million Dollar Quartet, och förbandet The Troutmen från Torsby. Senare på kvällen spelar Kapten Grus i serveringstältet. Kvällsentré: 200 kr, biljetten gäller även som entré till Humor- & Allsångskalaset den 11 juli. Serveringstältet har öppet kl. 19-01.

Torsdag 11 juli, Humor- & Allsångskalaset
Redan från morgonkvisten och ända ut på eftermiddagen har Friskis & Svettis, 60 grader Nord, Puls Torsby och Rum för Yoga gratis tränings- och yogapass för dig som vill, kom bara ihåg att ta med egen träningsmatta eller

liggunderlag. Senare på dagen öppnar projekt Friskare Tag och nätverket Reco Ring minimässan om hållbarhet med närproducerade produkter och personlig hälsa i fokus. Fordonsmuseet har gratis inträde på dagen. På kvällen, på stora scenen skrattar vi åt och med Malte Hallquist och Rådonscabarén. 2015-års Idolvinnare Martin Almgren avslutar med melodier vi minns från stora scenen och Kristian "Gipp" Blom tar sedan vid och spelar i serveringstältet. Kvällsentré: 100 kr, eller entrébiljett från Rockkalaset den 10 juli. Serveringstältet har öppet kl. 12-17.30 och kl. 19-01.

Fredag 12/7, Barnkalaset
Talangala, fisketävling, skattjakt, ponnyridning, hästskokastning,

hinderbana, fototävling med mobilkamera och Spider-Man leker med barnen. Scouterna visar hur du kan bygga ett kök i naturen. Fri Form skapar med barnen och tillsammans med kommunens kulturavdelning kan du göra ett eget bokomslag. Brukshundsklubben visar hundar och olika tävlingsformer. På kvällen kliver Sebastian Walldén, förra årets Idolvinnare, upp på stora scenen och kör sin show. Gratis aktiviteter och entré, dag och kväll. Serveringstältet har öppet kl. 11-19.30.

Lördag 13/7 Irländska kalaset
Melodikryss och Loppis på dagen. På kvällen i serveringstältet uppträder Irish Rumble, som är en fin blandning av några av

A close-up, high-contrast portrait of a man with dark hair and light-colored eyes. He has visible tattoos on his neck and chest, including the words "I'll" and "has". He is wearing a black leather jacket and a chain necklace. The background is dark and out of focus.

medlemmarna från Dublin Fair, Shamrock och Paddy Power. Gratis aktiviteter och entré, dag och kväll. Serveringstältet har öppet kl. 9-15 och kl. 19-01.

Förköp biljett och slipp kö till kalaskvällarna

Förköp entrébiljett till kalaskvällarna hos Prima Sport och Euronics i Torsby centrum. "Kombikvällsentré" kostar 200 kr och gäller för Rockkalaset och Humor- & Allsångskalaset. Endast kvällsentré till Humor- & Allsångskalaset kostar 100 kr. Gratis kvällsentré till Barnkalaset och Irländska kalaset. Åldersgräns: 15 år (upp till 14 år går in gratis i målsmans sällskap). Du kan också köpa dina entrébiljetter vid ingången till Herrgårdsparken de aktuella kvällarna.

Torsbykalaset

Torsbykalaset arrangeras av näringslivsföreningen iTorsby som består av representanter från näringslivet och Torsby kommun.

Du kan läsa Torsbykalaset's alla dags- och kvällsprogram och tider på www.visittorsby.se/torsbykalaset2019

ULRIKA ANDERSSON

marknadsföringsstrateg
070-659 60 06

ulrika.andersson@torsby.se

”Att bada och simma är en härlig upplevelse och bra för folkhälsan. Nu ser vi fram mot sommaren med mycket sol och bad.”

En härlig men säker sommar

Sommaren är här och det ska vi fira med sol och bad. Vi hoppas att du får många sköna sommar dagar, och välkommen att tillbringa dem på någon av kommunens badplatser.

Kommunala badplatser

- Bada (Fryken), skötsel Bada IF
- Kollsberg (Fryken), skötsel kommunen
- Kallnäs (Fryken), skötsel kommunen
- Vallviken Östmark (Kläggen), skötsel kommunen
- Rådom (Pankland), skötsel kommunen
- Lekvattnet (Pågertjärn), skötsel Lekvattnets SK
- Röjdåfors (Röjden), skötsel kommunen
- Bograngen (Bograngstjärn), skötsel Finnskoga Tennisklubb
- Kindsjön, skötsel Verdandi Skogsgården

Bada i Bada. Foto: Olov Henriksson

I Torsby kommun finns ett antal natursköna badplatser som fritidsavdelningen samverkar med föreningslivet, arbetsmarknadsavdelningen och tekniska avdelningen kring drift och skötsel. Miljö- och byggkontoret tar vattenprover regelbundet under sommaren.

Kommunens badplatser är obevakade, vi har inga simskolor i sjöarna längre utan all simskoleverksamhet är förlagd till TorsbyBadet och Sysslebäcksbadet. Badbryggor finns på några få badplatser i kommunen. På grund av att våra badplatser är obevakade har vi beslutat att ta bort badbryggorna från de flesta badplatser i kommunen. Detta har gjorts för att vi ska ha säkra miljöer och risken för olycksfall ska begränsas.

Förbjudet slänga skräp i vattnet

Livbojar ska finnas vid alla våra kommunala badplatser, vi kontrollerar regelbundet livräddningsutrustningen så att den fungerar som den ska och att den hänger på plats och är funktionsduglig. Det är viktigt att skräp slängs i utställda soptunnor, det

är absolut förbjudet att slänga föremål eller skräp i vattnet. Vi förväntar oss att alla respekterar detta och att badplatsen blir den trevliga träffpunkt som vi alla önskar. Förra sommaren hade vi tyvärr problem med skadegörelse på Kollsbergs badplats i Torsby, därför kommer vi att ha extra bevakning och tillsyn av badplatsen under sommaren 2019.

Tänk på säkerheten

- Badplatsen är obemannad, det finns inga badvakter
- Bad sker på eget ansvar
- Badvakta varandra
- Vuxna ansvarar för sina barn
- Visa hänsyn
- Ring 112 i händelse av olycka

KICKI VELANDER

fritidschef

0560-166 90, 070-313 60 09
kicki.velander@torsby.se

Följ Siristigen via app

I sommar lanseras Torsbys första vandringsapp. Den är för Siristigen som sträcker sig mellan Torsby herrgård och Sahlströmsgården i Utterbyn. Med hjälp av appen kan du se en ledkarta med inlagda "intressepunkter" längs vägen där du kan läsa både ett och annat om natur, kultur och bygdens historia.

Torsbys nya, tätortsnära, vandringsled "Siristigen" kommer därmed att bli vår mest moderna/up-to-date vandringsled.

Det är den första leden i vårt område där en app utvecklas och presenterar vandringen med hjälp av den senaste tekniken.

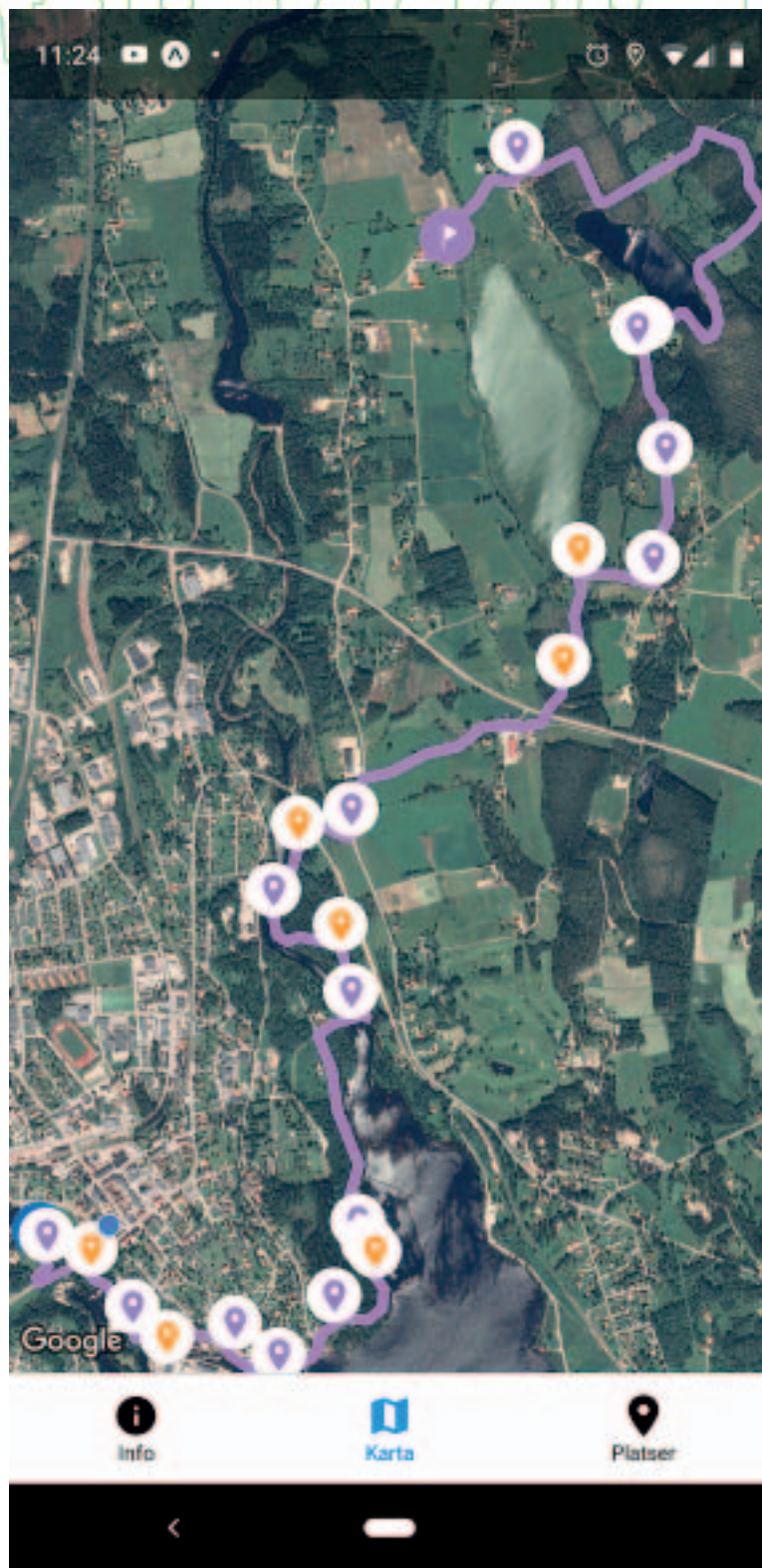
Appen kommer att bestå av en ledkarta med inlagda "intressepunkter" längs vägen, som beskriver områdets natur & kultur, med faktainformation och bygdens historia. Ledens sträckning erbjuder en fantastisk blandning av olika naturtyper och biotoper såväl som många historiskt intressanta platser.

Ett 25-tal punkter, med start vid Torsby herrgård och vidare 10 km ut till Utterbyn och Sahlströmsgården, kommer att ge vandraren en spännande och intressant resa genom Torsbys historia och den varierade natur som vi har alldeles inpå tätorten.

Här upplever vandraren: järnbruksepoken och påföljande industriell verksamhet längs Torsbyforsen, sjöfartshistoria och modern industri vid Fryken, allmog & forntidshistoria på Kollsberg, gammelskogen vid kyrkan och fiske och flottning på Ljusnan, den vackra hängbron, fågel & våtmarker längs älven, Torsbys gamla handels- och industriplatser i nedre Bergsäng, storfjordbruk vid Stensgård, tallhedar och myrmark och Sirsjöns vackra badplats och den nordligaste delen genom Utterbyns fascinerande kulturlandskap med konstnärsgårdar och gallerier.

Appen tar besökaren på en resa mellan nutid och forntid, mellan natur och kultur. I ord och bild kan vandraren uppleva den fantastiska mångfald vi har alldeles runt knuten. Den blir en guide som förhöjer upplevelsen av "Siristigen", vår nya natur & kulturled.

Appen kommer att vara klar under sommaren, och då kan du kostnadsfritt ladda ner den på App-

store (för Iphone), Playbutik (för Android). Sök efter "Siristigen". (När denna tidning går i tryck är tyvärr inte lanseringsdatum klart.)

Har du frågor om Siristigen och om den nya appen, hör av dig till turistbyrån på tfn 0560-160 50 eller turist@torsby.se.

Sommars 2019

JULI

Måndag 8 juli

12.00-16.00 Ångrike museum, ångsåg och ångmaskin, Oleby.

17.00 Bingo, Bastvålens bygdegård.

Tisdag 9 juli

17.00 Gemensam vandring på Fryksdalsleden (8 km). Samling vid Ångrike Oleby vandring till Bada.

Onsdag 10 juli

18.00 Musik i sommarkväll, Tilda, Love och Noel Strandberg, folkligt och jazz med modern touch, Fryksände kyrka.

20.00 Torsbykalaset: Rockkalaset med bla Brolle.

Torsdag 11 juli

19.00 Torsbykalaset: Humor & Allsång.

19.30 Drive-in-bingo, Leksbråten Rådom.

Fredag 12 juli

Östmarksdagarna börjar, 12-21 juli.

10.00-16.00 Folktrace, Motorbanan Östmark.

12.00 Torsbykalaset: Barnkalaset med aktiviteter.

19.00 Packmopedsturnén. Sahlströmsgården Torsby.

19.00 Visafton med Björn Sandborgh, Hagen, Östmark.

Lördag 13 juli

Råa Loppet, trailrunning Långberget - Branäs.

09.00 Slättergille, Tomta Hembygds-gård Bograngen.

10.00 Flyg- och fordonsträff, Backa flygfält Ambjörby.

10.00-16.00 Folktrace, Motorbanan Östmark.

10.00 Nysockenmarknad, Värnäs.

10.00 Åshagshöjdens backtävling.

14.00 Drive-in-bingo, Bograngen.

19.00 Torsbykalaset: Irländska kalaset. Östmarksdagarna pågår.

10.00-18.00 Östmarks Jakt & Fiske-mässa.

18.00 Pubkväll, Östmarks festivalområde.

20.00 Cykelfesten, Pusta Kristinefors.

Söndag 14 juli

Östmarksdagarna pågår.

10.00-18.00 Östmarks Jakt & Fiske-mässa.

11.00 Finnskogens Mopperunda, Östmark.

12.00 Finnskogdag, Vitsands Hembygdsgård.

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folketshus.

18.00 Musik i sommarkväll, Östmarks kyrka, Björn Sandborg med vänner.

Måndag 15 juli

Östmarksdagarna pågår.

12.00-16.00 Ångrike museum, ångsåg och ångmaskin, Oleby.

11.00 Terränglopp, barn och unga, Östmark.

17.00 Bingo, Bastvålens bygdegård.

Tisdag 16 juli

Östmarksdagarna pågår.

17.00 Mattila Orienteering Meeting, pågår 16-18 juli, Röjdåfors.

17.00 Gemensam vandring på Fryksdalsleden (8 km). Samling vid Ångrike Oleby vandring till Bada.

19.00 Livemusikkväll med Comboio, Torsby camping.

Onsdag 17 juli

Östmarksdagarna pågår.

09.30-13.00 Kolbulleboule – Parspel, Östmark.

12.00-16.00 Mottikalas med underhållning, hantverksförsäljning och servering, Lillskogshöjden.

11.00 Mattila Orienteering Meeting, pågår 16-18 juli, Röjdåfors Mattila.

18.00 Allsång - Scenen är din, Prostgården, Torsby. Medtag picknick-korg och stol att sitta på.

18.00 Roger Eriksson berättar om Östmarks kyrkas tillkomst och levererar skrönor och paschaser om kyrkan och bygden, samling vid kyrkogårdens västra port.

18.00-02.00 Rockfest Östmarksparken.

Torsdag 18 juli

Östmarksdagarna pågår.

10.00 Mattila Orienteering Meeting, pågår, Röjdåfors Mattila.

19.30 Drive-in-bingo, Leksbråten, Rådom.

Fredag 19 juli

Östmarksdagarna pågår.

15.00 En afton med bygdens lokala diktare, Axel H Andersson, Rikkenberget Bograngen.

19.00 Visafton med Björn Sandborgh, Hagen Östmark.

19.00 Livemusikkväll med Måra-Per, Torsby camping.

Lördag 20 juli

Östmarksdagarna pågår.

09.00 Slätter på finngården Ritamäki, Lekvattnet.

10.00 Östmark Cross Triathlon.

Simning, cykling, löpning. Start Kläggens badplats Östmark.

10.00 Öppet hus hos Emigration och Historia, Östmark.

11.00-14.00 Hembygdsdagar

Norra Finnskoga, Strängsforsen Höljes.

12.00 Hembygdsdag, Kollsberg Torsby.

14.00 Drive-in-bingo, Idrottsgården Bograngen.

18.00 Musik i sommarkväll,

N:a Finnskoga kyrka, Höljes.

18.00-02.00 Livemusik med Titanix Östmarksparken.

Söndag 21 juli

Östmarksdagarna pågår.

12.00 Motorbanans dag, Östmarks motorbana.

12.00 Hembygdsdagar - Hembygdsfest vid Halvarstugan, Höljes.

13.30-20.00 Kommunmästerskap i fotboll, Åsbyvallen Östmark.

14.00 Drive-in bingo i Graneviksparken.

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folketshus.

18.00 Unga violinister tolkar sånger ur Astrid Lindgrens böcker, Östmarks kyrka.

Måndag 22 juli

12.00-16.00 Ångrike museum, ångsåg och ångmaskin, Oleby.

17.00 Bingo, Bastvålens bygdegård.

Tisdag 23 juli

17.00 Gemensam vandring på Fryksdalsleden (8 km), Samling vid Lysviks kyrka, vandring till Bada.

19.00 Livemusikkväll med Dyess, Torsby camping.

Onsdag 24 juli

13.00 Meditativa vandringar för kvinnor (OBS! anmälan) Ritamäki Lekvattnet.

15.00 Kvällsracet, folktrace på Femtåbanan i Likenäs.

18.00 Finnskogens musik med Anna Fält, Finngården Kvarntorp Lekvattnet.

18.00 Musik i sommarkväll med Vitsands Husband, Lekvattnets kyrka.

Torsdag 25 juli

19.30 Drive-in-bingo, Leksbråten, Rådom.

Lördag 27 juli

09.00 Lieslåtter på Nordtorpsåtern, Norra Torp.

11.00-15.00 Hemvårdardag med utställningar, musik, sång och dans, Vitsands Hembygdsgård.

14.00 Drive-in-bingo, Idrottsgården Bograngen.

17.00 Utmarksmusiken, Ransbysåtern Sysseleback.

17.00 Musik i sommarkväll. Konsert och avslutning av Geijerskolans internationella musikvecka, Fryksände kyrka.

Söndag 28 juli

11.00-17.00 Kvarntorpsdagen med bl.a. hästkörning, musik, diverse försäljning, Kvarntorp Lekvattnet.

14.00 Drive-in bingo i Graneviksparken.

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folkethus. Hundutställning, svenska Terrier, Torsby Sportcenter.

Måndag 29 juli

12.00-16.00 Ångrike museum, ångsåg och ångmaskin, Oleby.

17.00 Bingo, Bastvårens bygdegård.

Tisdag 30 juli

17.00 Gemensam vandring på Fryksdalsleden (8 km). Samling vid Ångrike Oleby vandring till Bada.

Onsdag 31 juli.

18.00 Musik i sommarkväll, Torleif Styffe med vänner, Vitsands kyrka.

AUGUSTI

Torsdag 1 augusti

19.30 Drive-in-bingo, Leksbråten, Rådom.

Fredag 2 augusti

Svennis Cup, fotbollscup för ungdomar

Lördag 3 augusti

Svennis Cup, fotbollscup för ungdomar

10.00 Stor loppis i Graneviksparken, Granevik Torsby.

10.00-16.00 Sysselebackes marknad, Sysselebacksparken.

11.00-15.00 Hembygdensdag med musik, brödbakning i rökugnen, konst- och fotoutställning, hantverk och hemslöjd m.m. Hembygdsgården Karmenkynna Lekvattnet.

14.00 Drive-in-bingo, Idrottsgården Bograngen.

19.00 Livemusikkväll med The Green Line Travelers, Torsby camping.

Söndag 4 augusti

Svennis Cup, fotbollscup för ungdomar

10.00-16.00 Sysselebackes marknad, Parken

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folkethus.

Måndag 5 augusti

17.00 Bingo, Bastvårens bygdegård.

Onsdag 7 augusti

18.00 Konsert med Liit tå hörtt – kvartett från Ekshärad, Östmarks kyrka.

18.00 Finnskogens musik med Pasi Pasanen och Per-Thomas Eriksson, Finnskogscentrum Lekvattnet.

Fredag 9 augusti

Finnskogafestivalen folktrace Höjes.

Lördag 10 augusti

Finnskogafestivalen folktrace Höjes. Tecknarhelg, se illustratörer och konstnärer teckna, Bovilgården Utterbyn.

12.00-17.00 Finngårdensdag, Rikkenberget Bograngen.

Söndag 11 augusti

Finnskogafestivalen folktrace Höjes. Tecknarhelg, se illustratörer och

konstnärer teckna, Bovilgården Utterbyn.

15.00 Drive-in-bingo, Leksbråten, Rådom.

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folkethus.

Måndag 12 augusti

17.00 Bingo, Bastvårens bygdegård.

Tisdag 13 augusti

18.00 Finnskogens musik – med Unga Västanå, Finnskogscentrum Lekvattnet.

Onsdag 14 augusti

18.00 Musikquiz och allsång, Frippa M och Stefan Porth, medtag picknickkorg och stol, Prostgården, Torsby.

Fredag 16 augusti

Östmarksfestivalen, Rock´n Roll, Rockabilly, Rock, Blues & Coverpop.

Lördag 17 augusti

Östmarksfestivalen, Rock´n Roll, Rockabilly, Rock, Blues.

08.00 Veteran- och kuriosamarknad, Marknadsplatsen Torsby.

10.00-18.00 SM i Crosskart, Motorbanan Östmark.

11.00-16.00 Antik och loppmarknad på Kollsbergs Hembygdsgård, Torsby.

11.00-15.00 Loppis på Dalby Hembygdsgård, Sysseleback.

21.30 Eldfesten med Strepplers, Älgsjövalen Bjurberget.

Söndag 18 augusti

10.00-16.00 SM i Crosskart, Motorbanan Östmark.

11.00 Mattila Marsh Run, Östmark.

14.00 Drive-in bingo i Graneviksparken.

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folkethus.

Måndag 19 augusti

17.00 Bingo, Bastvårens bygdegård.

Söndag 25 augusti

14.00 Drive-in bingo i Graneviksparken.

15.00 Drive-in-Bingo, Höljes folkethus.

Måndag 26 augusti

17.00 Bingo, Bastvårens bygdegård.

Lördag 31 augusti

Femtåfestivalen, folktrace Ambjörby.

10.00 Hovfjället Trail Run, Terränglopp mellan Hovfjället & Torsby.

12.00-16.00 Kvarndag, Kristinefors.

Böcker istället för piller

Många funderingar har dykt upp under bokcirkeln i Torsby där bland annat Rut Högfeldt och Agneta Strandberg varit med.
Foto: Maria Ivansson

Det händer grejer när man läser böcker, känslor som väcks. Särskilt när det är utvalda böcker som sedan diskuteras i bokcirkel med teman som ensamhet, vänskap, skuld och svek. Under det senaste året har det varit sådana träffar på Torsby bibliotek.

Biblioterapi – vad är det?

Kanske någon av er känner igen uttrycket från SVT:s litteraturprogram Babel? Istället för att äta piller när man mår dåligt i själen kan man bli ordinerad en bok. I Sverige är begreppet fortfarande lite okänt men i vårt grannland Finland arbetar man aktivt med det.

Under ett års tid har vi provat på biblioterapi i en bokcirkel på biblioteket i Torsby. Vi har läst och samtalat kring olika ämnen; ensamhet, vänskap, svek och skam. Och att upptäcka lyckan i det lilla med hjälp av Ernst

Kirschsteigers bok. Boksamtalen är öppna för alla och det är inget tvång att ha läst någon bok; det går att delta i samtalen ändå. Eller bara lyssna.

Livsfrågor

Bokcirkeln är ett resultat av ett samarbete med en av församlingens präster, Ingela Älvskog. Vi har haft många givande samtal kring olika livsfrågor och jag har fått ta del av många intressanta berättelser. Jag kommer att fortsätta med bokcirkeln till hösten och jag hoppas att fler vill vara med.

Hjördis Sundberg och Rut Högfeldt är några av deltagarna som varit med på de givande träffarna.

– Jag skulle aldrig ha läst den här boken om jag inte varit med i bokcirkeln, den fick mig att fundera över mig själv, säger Hjördis Sundberg, om boken Gregorius av Bengt Ohlsson.

AGNETA STRANDBERG

bibliotekschef
0560-163 17

agneta.strandberg@torsby.se

Nu har Sommarboken
för sommarlovslediga
barn och ungdomar
dragit igång

Sommaräventyr

i böckernas värld

Sommarbokens
webbplats är www.barnensbibliotek.se

På träffarna lägger vi fokus på temat Under ytan och givetvis på Dan Höjers böcker inför hans besök på Holmesskolan, berättar Annalena Olsson.
Foto: Maria Ivansson

Vad är då Sommarboken?

Barnen lämnar in ifyllda läshäften till biblioteket och får en gåvobok och deltar samtidigt i utlottningen av biobiljetter. Äventyraren och fridykaren Annelie Pompe är Sommarbokens läsambassadör i år.

Bibliotek över hela Sverige jobbar aktivt med sommarläsning för att locka fram barnens lust att läsa. Det finns inga krav på hur mycket eller litet man läser. Ett av syftena med boken är att ge barn möjlighet att prata och samtala om sin läsning med varandra eller med bibliotekets personal.

Författarbesök

Torsby bibliotek ordnar tre träffar under sommaren. Eftersom barnen har svårt att ta sig till biblioteket lägger vi i Torsby träffarna på Kallnäs sommarfritids.

I år blir det samma upplägg med undantag för sista träffen, som är på Holmesskolan då författaren Dan Höjer kommer och berättar om sitt skrivande. I en intervju på webbplatsen Barnens bibliotek, www.barnensbibliotek.se, säger Dan Höjer att han har ett gammalt punkband, så vem vet, vi kanske får höra en och annan punklåt också. Dan Höjer har skrivit många böcker bl. a. serier om Cirkusdeckarna, spökhistorier och faktaböcker.

Tema Under ytan

Sommarbokens läsambassadör är äventyraren och fridykaren Annelie Pompe. Annelie har ägnat mycket tid under ytan och har världsrekord i fridykning, 126 meter på ett andetag! Årets tema i Sommarboken är passande nog

Under ytan. Följ henne på Sommarbokens webbplats där hon delar boktips och videoklipp m.m.

Sommarbokens häfte finns på biblioteket. Barn som läser själva och upp till 16 år, lämnar in sina ifyllda foldrar på böcker de läst.

För barn som inte läser själva finns häftet Läs med ditt barn. Även där får man en gåvobok för ett ifyllt häfte.

Varmt välkomna att delta i sommarboken, till böckerna och äventyrens värld!

ANNALENA OLSSON

bibliotekarie
0560-161 06
annalena.olsson@torsby.se

ANKI YAFELE

bibliotekarie
0560-161 02
anki.yafele@torsby.se

Fler steg tas för tobaksfria skolor

Engla Lancelon, Elias Glavå Nilsson och Jim Eriksson gjorde originalet som vann tävlingen om att göra en antirök-skylt till alla skolor. Här visar de den färdiga skylten. Foto: Annette Lauritzen

Ny skyltning av skolgårdarna

Inför skolstarten hösten 2019 kommer nya skyltar att pryda våra skolgårdar. Efter en tävling bland skolelever i kommunen stod tre elever från Frykensskolan för det vinnande bidraget. Nya tobakslagen kräver också att det finns förbudsskyltar uppsatta på skolgårdarna.

All skolpersonal på högstadiet och gymnasiet ska utbildas

Länsstyrelserna har fått i uppdrag att förstärka tillsynen av rökfria skolgårdar och att minska tobaksbruk i skolorna. Genom projektet "Skolan iSamverkan" har kommunerna erbjudits hjälp att förebygga rökning på skolgårdarna och att uppnå en tobaksfri skoltid. För skolan innebär detta en möjlighet att utan kostnad få tillgång till ett digitaliserat arbetssätt som förenklar och effektiviserar arbetet med rökfria skolgårdar och tobaksfria skolor. Torsby kommun har tackat ja till erbjudandet och den webbaserade korta utbildningen av all personal på skolorna ska vara avklarad innan nästa läsår börjar till hösten.

Beslut om att alla skolor ska vara tobaksfria

Förutom att tobaksbruket kostar samhället många miljarder varje år så innebär tobaksbruket ofta inkörsport till andra droger. Torsby kommun har sedan en tid tillbaka tagit beslut att alla skolor ska vara tobaksfria under skoltiden. Detta gäller både elever, lärare och all övrig personal.

Högstadiet använder också kontraktmetoden "Tobaksfri duo" som ett framgångsrikt sätt att förebygga tobaksanvändande. De som deltar i Tobaksfri duo kan vinna priser och ta del av förmånliga rabatter i affärer med mera.

Skärpning i tobakslagen från 1 juli

Tobakslagen, som funnits i många år, är en skyddslag med avsikten att skydda barn och ungdomar från tobakens skadeverkningar. Efterlevnaden av denna lag har dock hittills inte varit den bästa, även om kommunens beslutet om tobaksfri skoltid innebar en viss förbättring. Nu kommer en skärpning av tobakslagen att träda i kraft 1 juli och vi får se detta datum som ett avstamp till ett ännu bättre tobaksförebyggande arbete på våra skolor. Nog ska väl Torsby kommuns skolor se till att barn och ungdomars tid i skolan är tobaksfri. Föräldrar/ vårdnadshavare måste naturligtvis också aktivt hjälpa till, om detta fullt ut ska lyckas.

Lokal Förebyggande Rådet genom

JÖRGEN JOHANSSON

ANDT- och brottförebyggande samordnare
070-316 60 77
jorgen.johansson@torsby

CAROLINE ERIKSSON

kommunpolis
070-609 18 83
caroline.eriksson-a.eriksson@polisen.se

SuToHaMu

samarbetar för att bevara tryggheten

Kommunerna Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors (SuToHaMu) har utökat sitt ANDT-samarbete med att även jobba brottsförebyggande. (ANDT= Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak).

Bakgrunden är att våra fyra kommuner till ytan utgör en fjärdedel av hela Värmland och varje kommun har begränsade möjligheter att arbeta brottsförebyggande. Alla fyra kommuner tillhör även samma lokalpolisområde och har en gemensam kommunpolis, vilket gör att det faller sig naturligt att samarbeta. Arbetet inleddes under 2018 och sedan dess har kommunledningarna, ANDT- och brottsförebyggarna tillsammans med kommunpoliserna träffats regelbundet.

Samarbetet har hittills resulterat i följande

- Kommunerna har en gemensam skrivning gällande samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis och de medborgarlöften som avgetts för de två närmaste åren skiljer sig inte nämnvärt åt mellan kommunerna.
- Samarbete kring intox (förgiftning) har påbörjats. Den gemensamma akutmottagningen gör att det går att få en tydligare bild av vilka droger som används.
- I en kartläggning har lokala lägesbilder och förslag på indikatorer tagits fram och förhoppningsvis ska vi kunna jobba med detta på liknande sätt i alla fyra kommuner.
- Vi undersöker också möjligheten att ha samma eller i alla fall liknande policys på våra skolor i de fyra kommunerna.
- Vi har genomfört en gemensam trygghetsdag för näringslivsrepresentanter och representanter

från kommunerna. Vi hoppas att näringslivet aktivt ska bli delaktiga i det trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

- Vi har genomfört gemensam utbildning kring sekretessregler för socialtjänsten, skolan och polisen, för att på sikt bli ännu bättre på att samarbeta.
- Våra kommunikatörer har sammanstrålat för att bättre kommunicera ut vårt arbete och dela upp arbetsuppgifterna.

Lite kuriosa

De fyra kommunerna har tidigare samarbetat kring skola, socialen, polis och fritid (SSPF) med så kallade SuToHaMu-danser som stadigt inslag. En discodans per kommun och termin och fyra möten per läsår, ett i varje kommun. Ungdomarna åkte buss till danserna, bussen kostade 50 kr och entrén var gratis. Som mest hade vi 3-4 bussar från Torsby med danssugna ungdomar.

Lokal Förebyggande Rådet genom

JÖRGEN JOHANSSON

ANDT- och brottförebyggande samordnare
070-316 60 77
jorgen.johansson@torsby

CAROLINE ERIKSSON

kommunpolis
070-609 18 83
caroline.eriksson-a.eriksson@polisen.se

Se upp för otydliga avtal

Med sol och värme kommer kringresande hantverkare som till exempel erbjuder asfaltläggning, plattsättning, rengöring av altaner och tak och andra hantverkstjänster. Var försiktig om de ringer på din dörr.

Hantverkarna åker runt i villaområden och de kan vara mycket påstridiga. Äldre personer blir oftare utsatta. Var väldigt tydlig med att säga nej när du inte vill anlita dem. Det har hänt att hantverkarna börjat med ett jobb utan att kunden gått med på det och sedan krävt betalning. Eller att hantverkarna tar förskottsbetalning för ett visst jobb men sedan gör fler saker som kunden inte beställt och kräver mer betalt. Jobbet blir inte bra och de vägrar ge något kvitto. Om du anlitar svart arbetskraft har du dåligt skydd om något går snett och du kan inte heller utnyttja ROT-avdraget. Har hantverkaren bara gett ett oregistrerat mobilnummer kan det vara omöjligt att få kontakt om det blir problem. Blir du kontaktad av kringresande hantverkare eller du ser att de finns i ditt bostadsområde är polisen tacksam om du kontaktar dem via deras nationella telefonnummer 114 14.

Det är bättre att anlita en hantverkare som skriver avtal om arbetets omfattning, pris, betalning med mera. Ta in offerter från flera hantverkare innan du bestämmer dig. Kontrollera referenser på utförda arbeten, att hantverkaren är försäkrad och har de behörigheter som krävs. När du bestämt dig, var tydlig med dina önskemål om arbetet. Ju tydligare man är som beställare, desto större chans för hantverkaren att uppfylla önskemålen. Om till exempel materialvalet inte är specificerat i offert, har hantverkaren rätt att använda enklaste materialet och bygga enligt enklaste standard. Mer information om hantverkare finns i Konsumentverkets broschyr "Tips till dig som ska anlita hantverkare". Den finner du på www.konsumentverket.se.

Text och foto: Ina Johansson

Besöksadress

Samhällsbyggnadshuset,
Gustaf Lovéns gata 30, (Inre hamn) 651 84 Karlstad

Postadress och telefon

Konsumentrådgivningen
Karlstads kommun, 651 84 Karlstad
Tfn 054-540 46 90

E-post och webb

konsument@karlstad.se
www.karlstad.se/konsument

Torsby kommun köper tjänsten av Karlstads kommun för våra invånares räkning, så du som bor i Torsby kommun kan kostnadsfritt få hjälp från konsumentrådgivningen i Karlstad.

Nominera till Har gjort skillnad-priset

Illustration:
Birgitta Brorson

Hjälp oss att hylla det goda och viktiga i att göra skillnad!

Vem vill du nominera till Har gjort skillnad-priset?

Vid utvärderingen av förra årets Sysseleträff kom idén upp om att instifta ett pris som syftar till att hylla och premiera det goda och viktiga i att göra positiv skillnad. Idén gillades och godkändes. Priset togs då fram av samarbetsorganisationen som arrangerar Sysseleträffen; Torsby kommun, Tuab, företagarnätverket i norra Klarälvdalen och näringslivsföreningen i Torsby. Nu är det dags att börja fundera, nominera och så småningom rösta.

– Det är viktigt att vi tänker på att lyfta bra och goda företeelser och hyllar sådant som höjer vår livskvalitet. Det leder till att vi kan känna stolthet för den plats vi valt att bo och verka på. Jag vet att det finns många goda krafter runt om i kommunen och det här är ett sätt att lyfta dem, och göra dem synliga, säger Anna-Lena Carlsson, vd på Tuab.

Vem vill du nominera till Har gjort skillnad-priset?

Vi behöver din hjälp att nominera en förening, ett företag, en organisation, en grupp människor eller en individ som du tycker gjort positiv skillnad i stort eller smått, för dig eller någon annan, och som verkar i området Torsby kommun.

Vi behöver din nominering senast onsd. 31/7

Din nominering ska innehålla:

- Den nominerades namn.
- En förklarande motivation (cirka 50–100 ord).
- Ditt namn och telefonnummer/e-postadress.

Så här kan du skicka/lämna in din nominering

Märk e-posten/kuvertet med "Skillnadpriset".

- Formulär på www.torsby.se/skillnadpriset (där du också kan läsa mer om priset).
- E-post till maria.altonen@torsby.se

Har gjort skillnad-priset består av

ett presentkort på 5000 kr, giltigt hos butikerna som är anslutna till näringslivsföreningen i Torsby, och en statyett tillverkad på The Wood Region i Sysseleback.

Det ärofyllda priset
Har gjort skillnad
delas ut under festliga former på Sysseleträffen på lördagskvällen den 2/11.

**Vi behöver
din nominering
senast onsdag
31 juli!**

- Vanlig post till Torsby kommun, 1. Kommunkansliet, 685 80 Torsby.
- Lämna till receptionen i kommunhuset i Torsby eller till Samverkanskontoret i Sysseleback.

Processen från nominering till prisutdelning

1. Vecka 33 överlägger juryn de inkomna nomineringarna. Tre finalister tas fram av juryn som består av representanter från Torsby kommun, företagarnätverket i norra Klarälvdalen och näringslivsföreningen i Torsby.
2. Vecka 35 publicerar vi de tre utvalda finalisterna, i TorsbyBladet, på www.torsby.se och på Torsby kommuns Facebooksida www.facebook.com/torsbykommun.
3. Vecka 36-41 pågår allmänhetens röstning. Mer info om hur du kan rösta publiceras i TorsbyBladet och på www.torsby.se/skillnadpriset.
4. På Sysseleträffen, på dagtid, den 2/11, kan du lägga din slutgiltiga röst på den du vill ska vinna. Priset delas ut på kvällen under festliga former.

ULRIKA ANDERSSON

marknadsföringsstrateg

070-659 60 06

ulrika.andersson@torsby.se

Riktat BRED- BANDS- STÖD till glesbygden

Länsstyrelsens utlysning

I mars 2019 beviljade Länsstyrelsen i Värmland 18,9 miljoner kr i stöd till Skanova för utbyggnad av fiber till hushållen i speciellt utpekade områden i Torsby kommun, se karta.

För att beviljas medel skulle ansökan omfatta samtliga områden i en kommun och det skulle finnas minst en sträcka där kommunen har byggt eller ska bygga transportfiber. De rosa linjerna på kartan är sträckor där Torsby kommun bygger transportfiber. Projektet pågår till april 2023.

Bredbandspengar från regeringen

I april i år presenterade regeringen ett tillskott på 200 miljoner kronor i vårändringspropositionen till bredband. En stor del av dessa pengar kommer sannolikt hamna i Landsbygdsprogrammet men det måste först godkännas av EU-kommissionen, vilket kan ta upp till ett år. 5 miljoner kronor går till PTS för utformning av framtida bredbandsstöd.

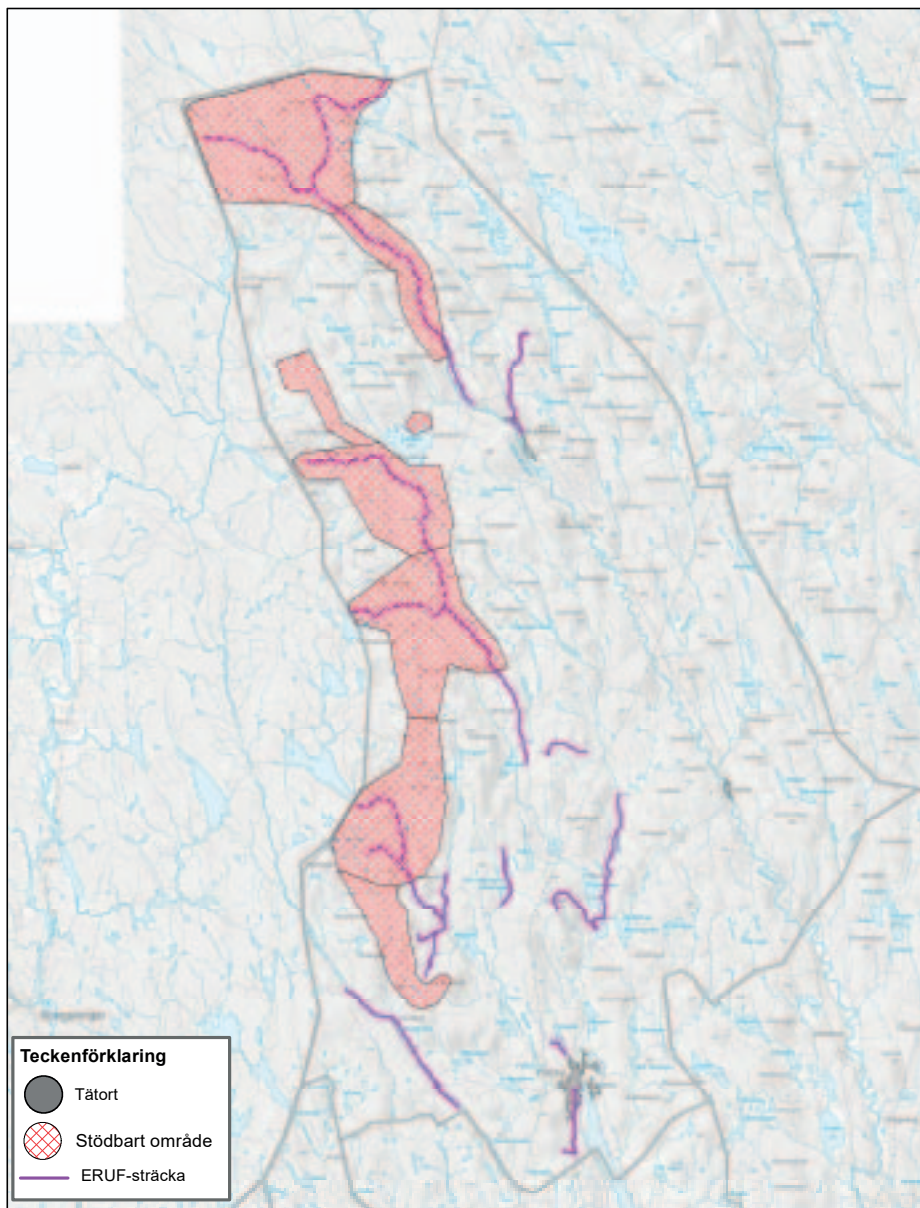
Kopparnätet

Jag vill också påminna om att kopparnätet släcks ned i ytterligare 15 stycken telestationer den 30/9 2019. Nedsläckningen berör dig som har fast telefoni och bredband via ADSL/telefonjacket.

Stödbara områden vid utlysning av bredbandsstöd inom Landsbygdsprogrammet, 2018-12-10

Torsby kommun

De stationer det gäller är: Badabruk, Bastvålen, Bograngen, Brattmon, Gravol, Höljes, Klaråsen, Kristinefors, Ljusnästorp, Långberget, Lämbacken, Mårbacken, Rinn, Vägsjöfors och Värmlands Dalby.

I maj 2020 kommer även Sörmark, Velen, Röjdåfors och Rännberg släckas ned.

I flera av dessa områden är fiber utbyggd eller så pågår utbyggnad. Bograngen, Höljes, Klaråsen, Röjdåfors och Rännberg ingår i utlysningsoverområdena som kommer att byggas ut under perioden 2020-2022.

CECILIA SJÖDÉN

bredbandssamordnare/administrativ chef
0560-160 03
cecilia.sjoden@torsby.se

Foto: Ulrika Andersson

Under två dagar tidigare i sommar, den 11-12 juni, hade Försvarsmakten en av sina övningar på Torsby flygplats.

FÖRSVARET ÖVADE på Torsby flygplats

Försvarsmakten nyttjar flygplatsen minst en gång om året som övningsområde eftersom flygplatsen motsvarar deras krav och behov vid en övning.

Det var Flygvapnet som ansvarade för övningen, som syftade till att förbereda Herculesbesättningar för skarpa insatser globalt. Vid årets övning var piloter och lastmästare i fokus.

Övningen innehöll huvudsakligen tre delar

1) TLZ, Temporary Landing Zone, betyder i stora drag att TLZ safety officer kontrollerar att området man planerar att landa i är landningsbart. Flygbasjägare deltog i momentet för att säkra flygplanet under tiden flygplanet står på marken.

2) Terminalplutonsövning, är en slags marktjänst, som bland annat innebär att snabbt och smidigt kunna lasta och lossa gods och utrustning till och från de stora Herculesplanen.

3) Besättningsövning, handlar bland annat om att förbereda inför, och genomföra flygningar där ett antal fallskärmsjägare hoppar från ett Herculesplan på cirka 3000 meters höjd, för att sedan landa på flygplatsområdet.

– Vi är mycket tacksamma att vi kan använda Torsby flygplats i våra övningar då det geografiska läget och terrängen motsvarar våra önskemål vid övningsverksamhet. En annan faktor som spelar in är flygplatsens kapacitet att hantera och inhysa flygmaskiner, gods och personal, säger Patrik Winkler, övningsledare vid den aktuella övningen.

– Att vi kan ta emot försvaret och låta dem öva här på Torsby flygplats är naturligtvis bra för både dem och oss, och att de årligen väljer att komma hit och öva visar på ytterligare en viktig samhällsnytta med vår regionala flygplats, säger Martin Berglund, flygplatschef, Torsby flygplats.

ULRIKA ANDERSSON

marknadsföringsstrateg

070-659 60 06

ulrika.andersson@torsby.se

Illustration:
Birgitta Brorson

Nyvalda politiker efter ”politikerspecialen”

Den 13 juni kom Torsby Nu nr 2, 2019 i brevlådan. Det är den tidning vi brukar kalla för ”politikerspecialen”. Den beskriver bland annat hur kommunen är organiserad och vilka politiker som finns i fullmäktige, nämnder och bolag.

Redan nu i juli 2019 har det skett förändringar när det gäller politiker som slutat och börjat och det kommer att bli fler, så är det varje mandatperiod. Vi försöker informera här i Torsby Nu allteftersom ny politiker tillträder.

Dessa politiker valdes i fullmäktige den 17 juni 2019.

Kommunfullmäktige

Ny ordförande: Zenitha Bäck (S) Torsby 072-206 32 20 (ersätter Eva-Lena Gustavsson som ordförande)

Ny 2:e vice ordförande: Lars-Håkan Karlsson (S) Likenäs 070-345 24 77 (ersätter Zenitha Bäck som 2:e vice ordförande)

Partiförändring: Roland Jonsson ledamot (Obunden) Torsby 070-204 50 65 (tidigare SD)

Det kommer bli nya ledamöter och ersättare i fullmäktige fram på, men vilka det är vet vi först efter att länsstyrelsen meddelar kommunen namnen.

Socialnämnden

Ny ordförande: Monica Olsson (C) Stöllet 070-608 14 56 (ersätter Åke Gustavsson som ordförande)

Ny vice ordförande: Tommy Olsson (S) Vägsjöfors 072-275 89 10 (ersätter Monica Olsson som vice ordförande)

Ny ledamot: Åsa Walfridsson (S) Torsby 070-257 00 07 (ersätter Tommy Olsson)

Ny ersättare: Gunilla Toreheim (S) Sysslebäck, 070-660 10 12 (ersätter Åsa Walfridsson)

Torsby Bostäder

Ny ledamot: Birgit Dahlgren (S) Likenäs 073-048 76 79 (ersätter Eva-Lena Gustavsson)

Ny ersättare: Jörgen Nilsson (S) Torsby 070-243 60 70 (ersätter Birgit Dahlgren)

Troint på torsby.se/politiker

Du finner vårt förtroendemanna-register Troint på www.torsby.se/politiker. Där finns alla politiker med namn och kontaktuppgifter.

Du kan även ringa till kommunsekreterare Johanna Lundkvist på tfn 0560-160 66 så får du en lista av henne. På www.torsby.se/torsbynu kan du finna Torsby Nu också. Väljer du nummer 2, 2019 så finner du ”politikerspecialen”.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Studenter från Turismvetenskapliga programmet vid Karlstads universitet presenterade sina förslag och idéer på hur man kan utveckla besöksnäringen på landsbygden. Foto: Annette Lauritzen

Lanthandelsprojektet "Servicepunkter i Nöd och Lust" tuffar vidare

Lanthandel Adventure, avtal mellan räddningstjänst och butik, samt utbildning i sociala medier är några av de aktiviteter som genomförts i projektets regi under våren.

Lanthandelsprojektet "Servicepunkter i Nöd och Lust" tuffar vidare. Nu senast har vi haft studenter från Karlstads Universitet här i "Lanthandel Adventure". De hade arbetat fram olika förslag och projektidéer på hur man kan utveckla turismen ihop med landsbygdsbutikerna.

De hade många intressanta idéer, höghöjdsbana, restaurangidéer, utbildning inom service och en del annat som vi sparar till vår idébank. Vann gjorde en idé om fisketurism kopplat till lanthandel. Läs mer om idéerna på www.torsby.se/projektservicepunkter.

Efter önskemål från räddningstjänsten har vi tagit fram ett avtal mellan butik och räddningstjänst. Under längre pågående räddningsinsatser är det svårt att avvara personal för att åka och handla mat och dricka. All personal behövs då i räddningsarbetet. Därför har vi formaliserat samarbetet med ett avtal

som innebär att räddningstjänsten har en kontakt i butiken som de kan ringa och så kör butiken ut maten till dem istället.

Butikerna har fått erbjudande om att lära sig mer om sociala medier. Än så länge har tre butiker anmält intresse och fått två timmars rådgivning vardera om hur man effektivt kan marknadsföra butiken på sociala medier som till exempel Facebook. Fler butiker kommer att ha möjlighet till detta när kommunikatören kommer tillbaka efter barnledigheten.

Vi har fler spännande saker på gång, men det berättar vi om i kommande nummer av Torsby Nu.

Vill ni veta mer, hör gärna av dig till Elisabet Olsson 0560-160 08, elisabet.olsson@torsby.se eller Ingela Bönström Brusgård 076-801 61 75, ingela.bonstrom.brusgard@torsby.se

Hej fastighetsägare och boende i flerbostadshus!

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden uppmanar fastighetsägare till flerbostadshus att mäta radon mellan 1 oktober 2019 till 30 april 2020.

Foto: Maria Hedin

Under hösten börjar vi på miljö- och byggkontoret att göra tillsyn av radon i flerbostadshus i Torsby kommun. Vi uppmanar alla fastighetsägare att mäta radon i sina hyresfastigheter och vi uppmanar även de bostadsrättsföreningar som ännu inte mätt, att mäta radon i sina bostäder. En uppmaning via brev kommer att skickas ut under augusti 2019.

Fastighetsägarens ansvar

Du som fastighetsägare till flerbostadshus är enligt miljöbalken ansvarig för att bostäderna på din fastighet inte har en radonhalt som överstiger riktvärdet för radon i inomhusluften. Du ska se till att radonhalterna har undersökts och även stå för mätningar och eventuell radonsanering.

Vad är radon?

Radon är en ädelgas som finns naturligt i mark och berggrund. Radongas kan tränga in i en byggnad och hur mycket radon som kommer in beror på byggnadskonstruktion och på vilken mark som byggnaden står på. Radon kan även finnas i bygg-

nadsmaterialet och höga halter kan finnas i en särskild lättbetong som kallas för blåbetong. Blåbetong användes mellan 1930 - talet till slutet av 1970 - talet. Grundvatten kan också innehålla höga halter radon och gäller då egna bergborrade brunnar.

Hur farligt är radon?

Radon i bostäder orsakar cirka 500 lungcancerfall varje år i Sverige. 450 av dessa personer är eller har varit rökare. Det finns en stark samverkans effekt mellan radon och rökning. Ju längre tid personer tillbringar i bostäder som har hög radonhalt desto större är risken.

Luktar eller syns radon?

Radon varken syns eller luktar. Enda sättet att upptäcka radon är att mäta.

Hur går mätningen till?

Den vanligaste metoden är att mäta med spårfilmsdosor. Mät-dosorna beställer du som fastighetsägare själv av ett mätföretag. Det finns flera olika mätföretag och enklast finner du dem genom att söka på internet. Tillsammans

med mät-dosorna finns instruktion om hur du ska placera dem i bostäderna. Du bör följa Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning. Mätningen ska pågå under minst två månader. Mätningen ska göras någon gång mellan 1 oktober och 30 april. När mättiden är slut skickar du in mät-dosorna till företaget som du beställde dem ifrån för analys av din mätning. När resultatet kommer skickar du en kopia av mätprotokollet till miljö- och byggkontoret.

Du som bor i hyresbostad eller bostadsrätt

Om du bor i flerbostadshus är det hyresvärden eller bostadsrättsföreningen som ansvarar för mätning av radon och eventuell sanering av radon i inomhusluften.

Vill du veta mer?

Mer information finner du på www.torsby.se/radon och på www.stralsakerhetsmyndigheten.se/radon. Du kan också kontakta Andreas Trollåker på miljö- och byggkontoret, tfn 0560-160 87 eller e-post andreas.trollaker@torsby.se.

Vad gör ett begravningsombud?

Henrik Lindblom är begravningsombud för invånarna i Torsby kommun. Han är utsedd av länsstyrelsen för att på olika sätt företräda dig som inte är medlem i Svenska kyrkan.

Begravningsombud har funnits sedan år 2000 när Svenska kyrkan skildes från staten och församlingar och pastorat fick uppdraget att sköta begravningsverksamheten för alla, oavsett om man var medlem i Svenska kyrkan eller inte. För att finansiera detta fick man rätt att ta ut en skatt av alla invånare inom sitt verksamhetsområde, det som heter begravningsavgift på våra skattsedlar. I Stockholm och Tranås är det kommunen som har ansvaret för begravningsverksamheten.

Uppdragen som begravningsombud inrättades för att företräda de invånare som inte är medlemmar i Svenska kyrkan. Det ska vi begravningsombud göra på framförallt två sätt.

Vi ska skaffa oss kännedom om vilka önskemål de som inte tillhör Svenska kyrka har när det gäller begravningsverksamheten. Det gäller särskilt tillgång till särskilda begravningsplatser, tillgång till ceremonilokaler utan symboler för någon tro, överhuvudtaget att begravningshuvudmännen inom rimliga gränser försöker tillgodose de önskemål som kan komma att ställas och att de som inte är medlemmar i Svenska kyrkan inte missgynnas jämfört med de som är medlemmar.

Vi ska också tillsammans med revisorerna bevaka så de pengar som församlingarna som begravningshuvudmän tar in i begravningsavgift verkligen används i begravningsverksamheten. Begravningsavgiften ska tex betala skötsel av allmänna ytor på kyrkogårdarna, kremering för den som vill ha det, en gravplats för var och en på en kyrkogård på hemorten eller på annan ort men inte musik vid en begravning eller processionsbärning av en kista.

När församlingen gjort en budget för begravningsverksamheten är det begravningsombudets uppdrag att antingen tillstyrka eller avstyrka den budgeten. Tillstyrker begravningsombudet är allt frid och fröjd men avstyrker begravningsombudet och lämnar ett annat förslag hamnar avgörandet hos den statliga myndigheten Kammarkollegiet när det gäller hur mycket pengar församlingen/begravningshuvudmannen ska få för att driva verksamheten kommande år.

Foto: Robert Halvarsson

Henrik Lindblom är begravningsombud

Jag heter Henrik Lindblom och är sedan februari i år nytt begravningsombud, utsedd av länsstyrelsen, i Fryksände pastorat och Övre Älvdals församling, alltså Torsby kommun. Jag är sedan tidigare begravningsombud hos begravningshuvudmännen i Karlstads kommun och har innan dess ett förflutet i kommunpolitiken i Karlstad. Jag växte upp i Rådöms utanför Torsby.

I mitt uppdrag ingår också att jag ska göra min existens känd för allmänheten och särskilt bland personer som inte medlemmar i Svenska kyrkan. Jag kommer därför gärna ut till föreningar och organisationer och informerar.

Kontakta mig gärna på henrik.lindblom@karlstad.se eller 070-543 71 63.

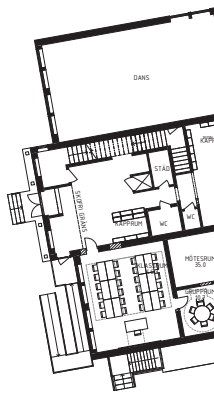

Nya skolbyggnaden för elever i årskurs 4-6 sedd från norr.

Illustrationer: Klara arkitekter

Nya skolbyggnaden för elever i årskurs 4-6 sedd från söder.

Frykensskolan blir skola för årskurs 4-9

Onsdagen den 26 juni togs det första spadtaget för om- och tillbyggnaden av Frykensskolan i Torsby, för att ge plats åt elever i årskurs 4-6. Huset Ekeby är redan ombyggt och det blir också en helt ny byggnad. När allt är klart, läsåret 2020/21, har hela skolan plats för cirka 550 elever jämfört med dagens 350 elever (årskurs 6-9, läsåret 2018/19).

Det är elever från Holmesskolan som kommer att flytta till Frykensskolan. Detta frigör plats på Holmesskolan som efter flytten får ca 300 elever istället för 450.

Mycket planering ligger bakom hur den nya skolan ska se ut och bli, både invändigt och utemiljön. Att det ska bli en väl fungerande skola, både för undervisning, grupparbete och lek och skoj på raster och håltimmar.

Det ska bli moderna funktionsenliga lokaler med lär- och studierum i varierande storlek, utformade så att man kan använda dem till olika ändamål och varierande grupsammansättningar, flexibla möblering som är lätt att anpassa till olika situationer osv. Extra rum ska finnas till varje årskurs. Viktigt att tänka på är akustiken och att minska buller. Det ska finnas tillgång till datakommunikation och modern teknik i hela skolan. Det finns också ett

miljötänk kring byggmaterial, akustisk innemiljö, ventilation, dagsljusinsläpp och värmesystem etc.

Ekeby och den nya byggnaden blir en enhet och där kommer eleverna från årskurs 4-6 att gå. Varje årskurs får en egen ingång med kapprum. Årskurs 5 börjar nu till hösten 2019, årskurs 4 från hösten 2020.

Många parter har deltagit i arbetet

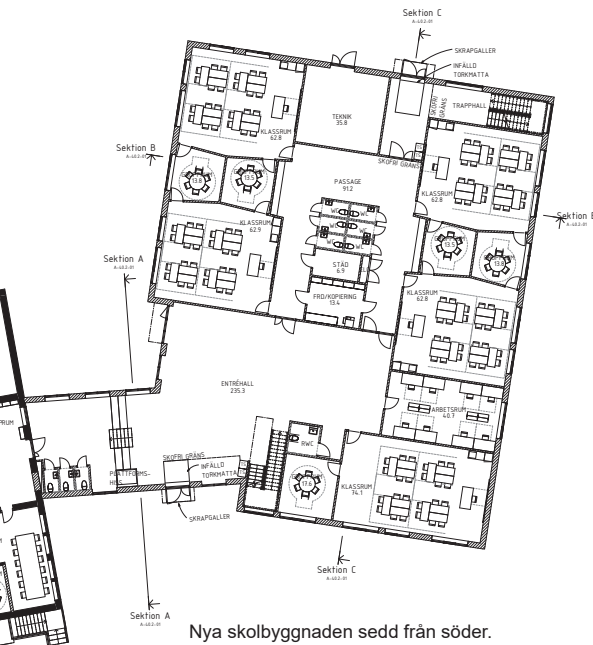
I arbetet med nya Frykensskolan och Holmesskolan, både lokaler och utemiljö, har många olika parter deltagit. Förutom personal från kommunen (skolläre, skyddsombud, övrig personal på Holmesskolan och Frykensskolan samt tekniska avdelningen) så har även föräldrarepresentanter från de båda skolorna deltagit i möten och tagit emot och gett information under planeringsarbetets gång

Sara

Nyanställd

samhällsplanerare

Nya skolbyggnaden sedd från söder.
Ekeby är den mindre byggnaden.
Ritning: Klara arkitekter

Har du frågor om nya Frykenskolan?

På Torsby kommuns webb torsby.se/nyafrykenskolan finns information om ombyggnationen m.m. Du kan också kontakta någon av personalen:

Det pedagogiska innehållet och verksamheten på skolan: Rektor Anna Renhult, tfn 0560-162 52

Ombyggnaden: Fastighetschef Hilary Högfeldt, tfn 0560-160 34

Trafikmiljön: Tf. gatu- och trafikkontoret Per-Arne Lövgqvist tfn 0560-162 62

Matsservering: Avdelningschef kost- och städ Ninni Boss, tfn 0560-161 19

Ekonomi: Ekonomichef Angela Birnstein, tfn 0560-160 28.

Hej, jag heter Sara Johansson och arbetar sedan i mars som samhällsplanerare. Innan jag började på Torsby kommun arbetade jag som samhällsplanerare på Region Värmland, med varierande arbetsuppgifter kopplat till regional utveckling, så som bredbandsutbyggnad, infrastruktur, kollektivtrafik och samhällsplanering på både kort och lång sikt. Jag har en magisterexamen i kulturgeografi från Umeå universitet och har alltid varit intresserad av samhällsutveckling. En bra samhällsplanering är viktigt för att möjliggöra utveckling för såväl städer som landsbygd.

I mitt arbete som samhällsplanerare i Torsby kommun ska jag arbeta med såväl detaljplaner för exempelvis nya handels- och industriområden eller bostadskvarter till större kommunövergripande planer som översiktsplanen. Torsby kommun har stora utmaningar, men även stora möjligheter och jag ser fram emot att få vara med och utveckla Torsby för framtiden.

Jag är född och uppvuxen i Torsby, men flyttade till Umeå för att studera efter gymnasiet, men Värmland är hemma så jag återvände. Numera bor jag i ett hus i Kil med sambo och en son på tre år. Vi har även ett sommarhus i Sörmark, så mycket av fritiden går åt till diverse projekt på det ena eller andra stället.

Om du vill nå mig så finns jag på kommunkontoret och på telefon 0560-160 18, sara.johansson@torsby.se.

Foto: Malin Vikner

Ekonomichefen reflekterar

Gasa och bromsa på samma gång

Kärvare ekonomiska tider börjar märkas i många kommuner och regioner. Välfärdsbehoven ökar eftersom andelen äldre och yngre ökar i snabb takt, samtidigt som befolkningen i yrkesverksam ålder ökar långsammare och för Torsby kommuns del till och med minskar.

Trots detta har Torsby kommun även 2018 än en gång påvisat ett positivt resultat. Nästan 14 miljoner blev det kvar, något sämre än fullmäktiges mål men bättre än på flera håll i Sverige.

Även delårsbokslutet per 30 april slutar som budgeterat. Dock kämpar förvaltningarna hårt med att hålla sina budgetar. Om alla lyckas är långt ifrån säkert. Resultatet för 2019 kommer troligen bli sämre än det av fullmäktige beslutade och mycket hänger på att intäkterna blir bättre än budget. Det är alltid en utmaning att få medlen att räcka till samtidigt som kraven på verksamheterna ökar. Orsakerna till detta är flera, befolkningsminskningen och en pågående urbanisering gör att förvaltningarna måste anpassa sig snabbt till nya förutsättningar.

Gasa och bromsa var det!

Även om det går tungt periodvis får vi dock inte glömma att vara stolta över de fina resultat Torsby kommun har gjort de senaste 15 åren. Sammantaget har kommunens kapital tillförts 175 miljoner kronor som förbättrar vår ekonomiska ställning och ger oss en ökad soliditet. Något som är mycket viktigt om vi skall kunna investera i framtiden med våra egna medel.

ANGELA BIRNSTEIN

ekonomichef

0560-160 28

angela.birnstein@torsby.se

Illustration:
Birgitta Brorson

Har du testat att anmäla fel via app eller webb?

Det är lätt att anmäla fel som du upptäcker inom det tekniska området, t.ex. fel i kommunens lokaler, trasig vägbelysning, fel på kommunens väg- och VA-nät.

Du kan antingen anmäla felet på webben www.torsby.se/felanmalan eller via en app som du laddar ner till din mobiltelefon. Sök på Appstore eller Google play efter "Felanmälan Torsby kommun" så finner du appen. Appen för Iphone är uppdaterad så du kan eventuellt behöva gå in i Appstore och ladda ner den på nytt.

Men självklart kan du förstås även i fortsättningen ringa till oss och anmäla fel.

Felanmälan via app och webb är ett sätt för oss att öka servicen till dig som är kommuninvånare, hyresgäst och företagare och vi tror och hoppas att du ska uppleva detta som ett praktiskt sätt när du vill felanmäla.

Fördelar för dig

- Du kan använda systemet när som helst på dygnet, när det passar dig.
- Du kan också på ett smidigt sätt få återkoppling om du vill (dvs. du kan få meddelande om när felet är åtgärdat eller när det kommer att bli åtgärdat).

Fördelar för tekniska avdelningen

- Felanmälan blir registrerad i en databas, vilket också ger bra information till oss ifall det kanske är ett återkommande fel där andra åtgärder bör sättas in.

Tekniska avdelning har använt systemet i några år och det har gjort att våra felanmälningsrutiner blivit smidigare.

Ring oss om det gäller akuta eller allvarliga fel

När det handlar om akuta och allvarliga fel ber vi dig att ringa till oss istället för att använda appen eller webben. Ring då till kommunförrådets tfn 0560-162 10 (dagtid) och övrig tid SOS Alarm 054-83 08 70. (Dessa telefonnummer kan du även använda om du inte vill göra felanmälan via webb eller app.)

Vill du veta mer?

Om du vill veta mer om felanmälningsystemet, hör gärna av dig till oss på e-post tekniska.avdelningen@torsby.se.

Illustration:
Birgitta Brorson

OK Fryksdalen – orientering i Norra Värmland

Vilse i ösregnet, hösten i årskurs 8. Tog rygg på klassens orienterings-
snille och sprang om på upploppet. Gömde mig i en buske och kopierade
kompisens stämplingar med en säkerhetsnål.

Alla har vi olika upplevelser av, och associationer vad gäller, orientering.
Frågar man folk i allmänhet är nog tankarna övervägande negativa, frågar
man oss i OK Fryksdalen är det naturligtvis tvärtom. Vad många inte vet är
att orientering är en sport, och en fritidssyssla, med väldigt många sidor.

Trots det uppenbara, att du springer ensam i skogen med karta och kom-
pass, är orientering faktiskt en väldigt social sport. Träningar och tävlingar
blir ofta ett tillfälle för umgänge, där du ålder och andra skillnader till trots
finner att alla närvarande kan dela en gemenskap kring upplevelsena. Du
berättar om hur du letade vid fel skogsdunge, klubbkompisen om hur hon
vände kartan upp och ner och sprang åt fel håll. Någon annan beklagar
sig över att han, till skillnad från samtliga konkurrenter naturligtvis, har ett
smärtsamt knä att släpa runt på. Att orientering, i det faktiska utövandet,
är en ensamsport har dessutom fördelen att du kan träna och tävla på
dina egna premisser. Du kan välja bana utifrån skicklighet, löpstyrka och
dagsform – utan att behöva bekymra dig om några lagkompisar. Och när
du kommer i mål väntar en kopp kaffe i solskenet på en blommig äng.

Låter det som något för dig? OK Fryksdalen är en liten men tapper
skara entusiaster, med målsättningen att utveckla verksamheten så att
fler kan få njuta av de fantastiska förutsättningar som Fryksdalsskogarna
bjuder. Bilden är från Naturpasspremiären den 1:e maj, då mer än 50 per-
soner hade letat sig till Valberget i Torsby för att ge sig ut med karta och
kompass. Dagen bekräftade vad vi länge anat; att det under ytan finns ett
ganska stort intresse för orientering i Fryksdalen. Vi har därför bestämt
oss för att anordna en nybörjarkurs, med start onsdagen den 14:e augusti
(kvällstid). Där och då bestämmer vi formerna för hur och när det passar
att ses framöver. Kontakta oss gärna i förväg om du tänker komma.

Som medlem i OK Fryksdalen är du med och stöttar vår verksamhet,
samt får betald startavgift på alla orienteringstävlingar i Sverige (där det
nästan alltid finns banor och klasser i olika svårighetsgrad och längd).
Medlem blir du enklast via formuläret på vår hemsida, www.idrottonline.se/OKFryksdalen-Orientering. Årsavgiften är 80 kr för ungdom upp till
16 år, 200 kr för enskild över 16 år och 400 kr för familj. Information hittar
du också på vår Facebooksida @okfryksdalen, eller genom att kontakta
ordförande Johnny Andersson på johnnypagosbol@gmail.com eller
070-369 93 43.

Text och foto: Oskar Lydig

Väl mött i skogarna!

***I Torsby kommun finns över 300 föreningar. En av dem är
OK Fryksdalen, som här presenterar sig.***